

L'ORIGEN DE LES COMUNITATS PAGESES A EUROPA FA 8.000 ANYS

Miquel Molist Montaña

Josep Fatjó

Tradicionalment, el pas de les societats caçadores/recol·lectores vers les que produeixen aliments amb l'agricultura i la ramaderia, es considera una gran "revolució" que té una gran incidència en l'evolució humana.

Aquesta transformació, que no és sols econòmica sinó també cultural, tecnològica i social, té lloc en diferents parts del món amb una variabilitat tant de temps com de ritme/seqüència de canvis.

Conèixer l'origen de les comunitats pageses a Europa, permet, d'una part, preguntar-se l'origen, però sobretot quines transformacions i la variabilitat de formes en un continent molt ampli i divers tant de geografia com de cultures.

L'arqueologia prehistòrica està evolucionant molt ràpidament cap a mètodes d'anàlisi de tipus interdisciplinaris que van des de la biologia a l'antropologia i la tecnologia, el creuament de les quals, permet endinsar-se en el coneixement d'una transformació essencialment històrica, però que encara s'està al sòcol de la societat actual.

El primer canvi en els europeus es va produir fa uns 7.000-8.000 anys, quan influïts per l'arribada d'homes de Mesopotàmia o Pròxim Orient, els pobladors de l'Europa central i del Mediterrani occidental van començar a domesticar animals i a dedicar-se a l'agricultura. Aquests pobladors van arribar a Europa i al Mediterrani per diferents mitjans i diferents rutes i va ser el primer canvi genètic respecte els caçadors-recol·lectors del Paleolític.

Coincidint el fenomen de la *neolitització* amb la domesticació de plantes i animals, es produeixen canvis transcendents en la manera de viure i organitzar-se les comunitats prehistòriques. La permanència cada cop més accentuada de les poblacions en un mateix territori, desemboca en el desenvolupament d'assentaments estables orientats, sobretot, per pràctiques agrícoles i ramaderes. La tipologia d'assentaments entre el Neolític i l'edat de Bronze és molt variada, anant des de poblats a l'aire lliure, ocupacions estacionals en cova a assentaments amb caràcter específic com poden ser els indrets funeraris o els dedicats a tasques especialitzades (emmagatzematge, proveïment de matèries primes, refugis temporals, poblats defensius...).

Més endavant, la introducció de la metal·lúrgia als processos productius, suposa un altre punt d'inflexió important, tant a nivell tecnològic com de complexitat social, establint-se noves xarxes d'intercanvi i circulació de bens i matèries consolidant-se nous rols socials que portaran, com a conseqüència, una societat més jerarquitzada.